

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Tomášem Švecem, Ph.D. ve věci

žalobce: J. L., narozený dne X
bytem X
zastoupen Mgr. Lucií Janíčkovou, advokátkou
se sídlem Skorkov 103, 294 74 Skorkov, č. ev. ČAK 21 376

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25/1292, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 9. 2023, č.j. X,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou domáhal zrušení rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení (dále jen „žalovaná“) ze dne 18. 9. 2023, č.j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž byly podle ust. § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 528/1991 Sb.“), a § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zamítnuty námitky žalobce a potvrzeno rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 2. 12. 2022, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).
2. Prvostupňovým rozhodnutím správní orgán I. stupně zamítl žádost žalobce o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu pro nesplnění podmínek ust. § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 155/1995 Sb.“), neboť pracovní schopnost žalobce z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla o 35 %, pročez nedošlo ke změně stupně invalidity.

II. Žaloba a její podstatný obsah

3. Žalobce nesouhlasil s napadeným rozhodnutím a poukázal předně na to, že posudkový lékař žalované dospěl ke svým závěrům, aniž by podrobněji zkoumal jeho zdravotní stav. Na jednání nebyl přizván, takže si nemohl učinit odpovídající představu o zdravotním stavu žalobce.
4. Žalobce dále namítal, že posudkový lékař nezhodnotil celkovou výkonnost žalobce a schopnost vykonávat denní aktivity. Z lékařské dokumentace podle jeho názoru vyplývá, že se jeho zdravotní stav nijak nezlepšil.
5. Žalobce také poukázal na to, že mu byl v roce 2019 přiznán II. stupeň invalidity, který mu byl následně v roce 2021 snížen na I. stupeň.
6. Žalobce proto navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalované k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalované

7. Žalovaná ve svém vyjádření shrnula průběh správního řízení a platnou právní úpravu a s ohledem na namítanou nesprávnost posouzení zdravotního stavu žalobce navrhla zamítnutí žaloby, pokud bude posudkem posudkové komise MPSV zjištěno, že žalobce není invalidní. Jinak nechala rozhodnutí ve věci na úvaze soudu s ohledem na výsledky posouzení zdravotního stavu žalobce.

IV. Obsah správního spisu

8. Ze správního spisu soud zjistil následující skutečnosti podstatné z hlediska předmětu řízení.

9. Dne 2. 12. 2022 vydal správní orgán I. stupně prvostupňové rozhodnutí, jímž pro nesplnění podmínek ust. § 39 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 155/1995 Sb. zamítl žádost žalobce o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu. Správní orgán I. stupně tak rozhodl na základě posudku o invaliditě ze dne 24. 11. 2022, ve kterém posuzující lékař dospěl k závěru, že žalobce je nadále invalidní pro invaliditu prvního stupně.
10. Žalobce podal dne 24. 4. 2023 včasné námitky proti prvostupňovému rozhodnutí.
11. V posudku o invaliditě v námitkovém řízení ze dne 19. 7. 2023, č. j. LPS/2023/1392-NR-STC_CSSZ, vypracovaném oddělením lékařské posudkové služby žalované dospěla posuzující lékařka MUDr. M. Š. k závěru, že se u žalobce jedná o pokles pracovní schopnosti pouze o 10 %. Posuzující lékařka shledala, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení podle kapitoly IX. Postižení srdce a oběhové soustavy, oddíl A – postižení srdeční, položka 1a přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „**vyhláška o posuzování invalidity**“), které odpovídá míra poklesu pracovní schopnosti 5 – 10 %. Posudková lékařka přitom stanovila konkrétní míru poklesu pracovní schopnosti žalobce na horní hranici uvedeného rozpětí.
12. Na základě posudku o invaliditě v rámci námitkového řízení pak žalovaná vydala napadené rozhodnutí.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

13. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“)], a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Rozhodoval přitom po projednání věci, ke kterému nařídil jednání s ohledem na potřebu provést důkaz přinejmenším posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí. Jednání nařízené v původním termínu musel přitom soud odročit s ohledem na nesplnění lhůty k přípravě na jednání na straně žalobce z důvodu doručení předvolání prostřednictvím ISDS jiné osobě.
14. Městský soud v Praze při posouzení dané věci vycházel zejména z následujících ustanovení právních předpisů.
15. Podle ust. § 38 zákona č. 155/1995 Sb. pojištěnec má nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let a stal se a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo b) invalidním následkem pracovního úrazu.

16. Ustanovení § 39 zákona č. 155/1995 Sb. upravuje 3 stupně invalidity z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu I. stupně. Pokud poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu II. stupně. V případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu III. stupně.
17. Z výše uvedené právní úpravy vyplývá, že pojištěnec ve věku žalobce má nárok na invalidní důchod za současného splnění dvou podmínek, a sice že se stane invalidním a zároveň získá potřebnou dobu pojištění. Správní orgán není sám oprávněn zkoumat, zda a k jakému datu se žadatel stal, popř. zůstal, invalidním a v jakém stupni. Správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je tak závislé především na odborném lékařském posouzení (viz ust. § 8 odst. 7, 8, 9 zákona č. 582/1991 Sb.). Správní orgán je pouze oprávněn a zároveň též povinen vyhodnotit, zda lékařský posudek, ze kterého při posouzení nároku na invalidní důchod vychází, splňuje požadavky na úplnost a přesvědčivost.
18. Na základě ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního (tzn. námitkového řízení) posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku okresní správy sociálního zabezpečení; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise.
19. V takovém posudku odborné lékařské komise se pak hodnotí celkový zdravotní stav, dochované pracovní schopnosti pojištěnce a zaujímají se v něm též posudkové závěry o invaliditě a jejím vzniku.
20. V projednávaném případě žalobce zpochybňoval závěry posudkových lékařů žalované ohledně míry poklesu jeho pracovní schopnosti, ze kterých vycházela žalovaná. S ohledem na to a s přihlédnutím k procesním návrhům stran soud nechal vypracovat posudek posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí, která soudu předložila řádný posudek ze dne 27. 3. 2024, ev. č. SZ/2023/3724-PH-9 (dále jen „posudek MPSV“). Posudek MPSV pak soud provedl jako důkaz při jednání, když sám není oprávněn zdravotní stav žalobce zkoumat, neboť nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení závisí především.
21. Posudek MPSV byl vypracován komisí ve složení předseda komise: MUDr. H. Ž., další lékař: MUDr. M. F. s odborností interní lékařství, tajemník: M. P. Z posudku vyplývá, že žalobce při jednání komise byl přítomen. Komise při zpracování posudku vyšla zejména z četných podkladů uvedených souhrnně na str. 2 posudku a dále zvlášť citovaných na str. 3 - 4 posudku, dokumentace ČSSZ (PSSZ) a spisu Městského soudu v Praze včetně žaloby. Komise měla k dispozici i zdravotnickou dokumentaci předloženou žalobcem.
22. Podle posudku MPSV rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce srdeční postižení v důsledku X podle kapitoly IX. Postižení srdce a oběhové soustavy, oddíl A – postižení srdeční, položka 1b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, kterému odpovídá míra poklesu pracovní schopnosti 20 – 40 %. Posudková

komise přitom stanovila konkrétní míru poklesu pracovní schopnosti žalobce středem uvedeného rozpětí na 35 %, když současně neshledala žádný medicínský důvod pro navýšení podle ust. § 3 vyhlášky o posuzování invalidity.

23. Komise MPSV ve svém posudku rovněž vysvětlila, že nehodnotila pokles výkonnosti pro X jako středně těžký ve smyslu kapitoly IX. Postižení srdce a oběhové soustavy, oddíl A – postižení srdeční, položka 1c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, neboť žalobce nesplňoval stanovená kritéria pro tuto položku, a to tolerovanou zátěž kolem 1W/kg a ejekční frakci cca 30 %. Dále se komise vypořádala i s dalšími žalobcem uváděnými zdravotními obtížemi (str. 7 posudku MPSV).
24. Požadavky na kvalitativní stránku posudku jsou stanoveny judikaturou Nejvyššího správního soudu, např. v rozsudku ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013 – 20: *„Správní soud sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává. Nejsou-li namítány jiné vady řízení, správní soud v řízení o správní žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity a změny jejího stupně, resp. v řízení o kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu, ověřuje pouze to, zda posudek příslušné posudkové komise, o němž se opírá správní rozhodnutí, je úplný a přesvědčivý (test úplnosti, přesvědčivosti a správnosti posudku), případně – namítal-li to žalobce – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (test řádného složení posudkové komise).“* Dále srovnej rozsudek ze dne 25. 1. 2019, č. j. 8 Ads 138/2017 – 40: *„Posudek posudkové komise je zpravidla rozhodujícím důkazem při posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. I proto je nezbytné, aby splňoval požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti a aby se vypořádal se všemi rozhodujícími skutečnostmi. Posudkový závěr by tedy měl být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení závisí především. Případné chybějící či nepřesně formulované náležitosti posudku, jež způsobují jeho nepřesvědčivost či neúplnost, nemůže soud nahradit vlastní úvahou, jelikož pro to, na rozdíl od posudkové komise, nemá potřebné medicínské znalosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2009, č. j. 4 Ads 19/2009 - 38).“*
25. V souladu s tímto rozsudkem soud uvádí, že mu nepřísluší hodnotit posudek Ministerstva práce a sociálních věcí z odborného hlediska, neboť k tomu nemá příslušné znalosti, stejně tak nemůže odborně hodnotit ani podklady, ze kterých posudek vychází. Soud může posudek hodnotit pouze z hlediska jeho celistvosti a přesvědčivosti, přitom je nezbytné též posoudit, zda existují jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. Soud shledal, že posudek Ministerstva práce a sociálních věcí požadavky úplnosti skutkových zjištění a přesvědčivosti posudkových závěrů o tom, že žalobce je nadále invalidní pro invaliditu prvního stupně, splňuje. Posudková komise objektivně a přesvědčivě zdůvodnila svůj závěr při posouzení procentního poklesu pracovní schopnosti žalobce. Komise rozhodovala v řádném složení, kromě předsedy komise, posudkového lékaře, byl členem též lékař z oboru interní lékařství, tedy z oboru souvisejícího s postižením žalobce, jež bylo nakonec shledáno jako příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Z posudku je také zřejmé, že posudková komise hodnotila veškerou potřebnou zdravotní dokumentaci, kterou měla k dispozici, s tím, že žalobce sám neuplatňoval neúplnost dokumentace ke dni vydání napadeného rozhodnutí. Komise rovněž žalobce objektivně vyšetřila při jejím jednání, kterého se žalobce zúčastnil.

26. Posudková komise zhodnotila míru poklesu pracovní schopnosti žalobce v zásadě v souladu s posudkem zpracovaným v nalézacím řízení.
27. Soud nemá důvod pochybovat o správnosti závěrů posudku Ministerstva práce a sociálních věcí, neboť se jedná o posudek přesvědčivý, celistvý a úplný, který je v zásadě v souladu s předchozím závěrem posudkového lékaře, který byl podkladem pro vydání prvostupňového rozhodnutí. V rámci ústního jednání tento posudek provedl k důkazu o míře poklesu pracovní schopnosti žalobce. Z jednání také nevyplynuly žádné podstatné skutečnosti, zejména pak takové, které by byly způsobilé zpochybnit závěry posudkové komise.
28. Nebylo rovněž možné přehlédnout, že některé námitky žalobce směřovaly do závěrů posudkového lékaře, který zpracoval posudek pro účely námitkového řízení, že pracovní schopnost žalobce poklesla pouze o 10 % a že žalobce není invalidní vůbec. Napadeným rozhodnutím však nebyl žalobci odňat invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně, nýbrž potvrzeno ponechání invalidního důchodu pro invaliditu prvního stupně. Pokud v mezidobí byl žalobci jiným rozhodnutím žalované invalidní důchod odňat zcela, nabízí se možnost tento stav napravit novou žádostí o invalidní důchod opřenou o posudek MPSV.
29. Námitky žalobce uplatněné v jeho žalobě, jakož i v průběhu celého řízení, tak s ohledem na shora uvedené soud nemohl shledat důvodnými.

VI. Závěr a náklady řízení

30. Ze shora uvedených důvodů soud shledal žalobu nedůvodnou, a proto ji zamítl podle úst. § 78 odst. 7 s. ř. s.
31. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalované žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze, dne 29. ledna 2025

JUDr. Tomáš Švec, Ph.D.
samosoudce